

De journalistieke aansprakelijkheid ter discussie
De dreigende botsing tussen Regulator voor de Media en Raad voor de Journalistiek
GvA ontslaat freelancer na zwembadbericht

BELGIE-BELGIQUE

PB

8900 IEPER I

3/8/36

afgiftekantoor Ieper

En verder:
de RSVZ en bijklussende journalisten,
Monique Delvaux over vrouwelijke journalisten,
en Danny Bontinck over journalistiek zonder perskaart

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

19 juli 2005 - nummer 83 - v.u. pol deltour, IPC, résidence palace blok C - wetstraat 155 - 1040 Brussel

juli
2005

INHOUD

UIT DE VVJ	3
ACTUEEL	
Media krijgen eigen Europese regels voor aansprakelijkheid	4
Arbitragehof buigt zich over getrapte aansprakelijkheid pers	4
RSVZ zit bijklussende journalisten achterna	5
Hoe GvA-freelancer Luk De Wilde in zijn eigen zwembadverhaal verdronk	6
MENS ACHTER HET NIEUWS	
Danny Bontinck heeft het van zijn vader	7
SERVICE	
Goed geluimd en licht gepakt: Pierre Darge geeft reistips aan journalisten	8-9
SCHEEF BEKEKEN	9
RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK	
Over hoor en wederhoor	10
Over de nevenactiviteiten van journalisten	11
BOEKEN	12-13
ICONEN VAN DE VLAAMSE JOURNALISTIEK	
Monique Delvaux: 'We zijn zo enggeestig geworden'	14-15-16
DE DEADLINE VOORBIJ	18
ONDER EMBARGO	19

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
BEROEPSJOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR

pol.deltour@journalist.be

Luc STANDAERT

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX

Kim DUCHATEAU

Marleen SLUYDTS

Johan VAN CUTSEM

Luc VANHEERENTALS

Mark VLAEMINCK

Photo News

REDACTIESECRETARIAAT EN

ABONNEMENTEN

Résidence Palace

Blok C - Lokaal 2232

Wetstraat 155 - 1040 Brussel

Tel. 02/235.22.70

Fax 02/235.22.72

info@journalist.be

www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Lisbeth MOONS

Zie adres hierboven

lisbeth.moons@journalist.be

PUBLICITEITSREGIE

Media-Service

info@media-service.be

LAYOUT EN DRUK

Drukkerij Deman NV

Nijverheidslaan 5

8970 Poperinge

Tel. 057/33 67 21

Fax 057/33 40 18

EEN ENKELE RAAD

Marc Van de Looverbosch

De openbare omroep treedt als volwaardig lid toe tot de Raad voor de Journalistiek. Eindelijk, zouden we zeggen, als laatste in de rij. De top van de VRT heeft lang gearzeld om naast het interne toezicht op de deontologie, ook een extern orgaan toe te laten deontologische kwesties te beoordelen. De Raad voor de Journalistiek is er destijds gekomen op initiatief van de VVJ en de Vlaamse mediaredacties. Naast journalisten en vertegenwoordigers van de mediahuizen, maken onafhankelijke derden en magistraten deel uit van de Raad. Tot tevredenheid van iedereen staat de Raad garant voor degelijke en gezaghebbende uitspraken over deontologie in de Vlaamse media. Een beetje onder het motto 'wat we zelf doen, doen we beter'.

Toch zijn er kapers op de kust. In het najaar wil Vlaams minister van Media Geert Bourgeois de Vlaamse Regulator voor de Media oprichten. Die VRM – wat een vreselijk woord trouwens – moet waken over de politieke neutraliteitsplicht van de omroepen. Een van de onderdelen zou een Deontologische Kamer worden die toezicht houdt op de journalistieke deontologie. Daar is de VVJ helemaal niet voor te vinden. Een overheidsinstantie die deontologisch kan optreden is een brug te ver. Vlaanderen loopt het risico zich daar ver buiten de grenzen belachelijk mee te maken.

De Vlaamse politici moeten een keuze maken. Naast de Raad voor de Journalistiek ook nog een andere 'deontologische kamer' in het leven roepen, is vragen om conflicten. De VVJ pleit onomwonden voor één enkele instantie: de Raad die uitsluitend bevoegd is voor deontologie. Zeker nu alle mediahuizen en omroepen er volwaardig lid van zijn.

Voor het overige mogen de komkommers welig tieren en mag de pruimentijd overdadig zijn. Dan kan iedereen van de welverdiende rust genieten om er vanaf september weer voluit tegen aan te gaan.

Foto: Johan Van Cutsem

JOURNALISTEN KRIJGEN EIGEN REGELS VOOR EUROPESE AANSPRAKELIJKHEID

Pol Deltour

Stel: als Belgisch journalist belicht je de kuiperijen van, pakweg, een Franse wijnboer, een Ierse popster of een Poolse legergeneraal. En die mensen pikken dat niet, ze claimen publicatieverboden, rechtzettingen en/of schadevergoedingen. Welk recht is dan toepasselijk: het Belgische of het buitenlandse? Krachtig lobbywerk van de Europese Federatie van Journalisten (EFJ) heeft de media voor rampen behoed: in principe is het Belgische recht van kracht.

Over de regels van grensoverschrijdende aansprakelijkheid binnen de EU was de afgelopen weken veel te doen in het Europees Parlement. Daar lag de zogenaamde Rome II-regeling ter tafel, een Europese wet zeg maar die definitief moet uitmaken welk recht toepasselijk is op gevallen van niet-contractuele aansprakelijkheid. Denk aan een verkeersongeval dat je hebt in een ander EU-land, maar ook aan verwikkelingen die je als journalist kan krijgen wanneer je bericht over figuren uit een andere EU-lidstaat. Nogal wat mensen voelen zich tegenwoordig razend snel in hun privacy of goede naam gekrenkt.

De Europese Commissie legde in haar voorstel zwaar de nadruk op de positie van het (vermeende) slachtoffer. In principe is dan ook het recht van toepassing van het land waar de schade zich voordoet. Stel, een Belgische jager schiet op fazanten maar zijn kogels vliegen de grens over en raken een Nederlandse wandelaar: dan regelt het Nederlandse recht de schadevergoeding tussen jager en slachtoffer.

"Die regeling stelde wel gigantische problemen voor de media", zegt Pamela Morinière, medewerkster van de EFJ (waar de AVBB/VVJ deel van uitmaakt). "Het kwam erop neer dat journalisten volledig op de hoogte moesten zijn van alle rechtsregels in verband met privacy en laster in alle andere lid-

staten van de EU. De rechten van slachtoffers zijn belangrijk, zoveel is duidelijk, maar de persvrijheid is even goed een waarde die behartigd moet worden."

De EFJ lobbyde samen met de Europese uitgevers stevig om een uitzondering te verkrijgen voor de nieuwsmidia. Die kwam er ook, met de steun van zowat alle fracties in het Europees Parlement. Bij vermeende laster of inbreuken op de privacy vanwege de pers is nu het recht van toepassing van het land "waarop de publicatie of uitzending vooral is gericht". Dit land dient concreet bepaald aan de hand van de taal en de bereikcijfers van het medium. Levert dit onvoldoende duidelijkheid op, dan is het recht toepasselijk van het land "waar de redactionele lijn van het betrokken medium uitgestippeld wordt". Belangrijk: die regeling geldt even goed voor publicaties op internet. Specifiek voor preventieve maatregelen tegen de pers (publicatie- of uitzendverbod) en voor het recht van antwoord is nog gespecificeerd dat steeds de rechtsregels gelden van het land waar de uitgever of omroep verblijft.

'Rome II' moet nu nog het fiat krijgen van de Europese Raad. De EFJ dringt er (samen met de nationale journalistenbonden zoals AVBB) ten stelligste op aan dat alle regeringsleiders de regeling goedkeuren.

ARBITRAGEHOF BUIGT ZICH OVER PERSAANSPRAKELIJKHEID

Wie is aansprakelijk bij foute berichtgeving: de journalist of zijn uitgever? Over die kwestie buigt het Arbitragehof zich momenteel. Het arrest kan de verhoudingen tussen journalist, uitgever en 'slachtoffers' van een publicatie totaal overhoop gooien.

De aanleiding is een (lichte) veroordeling van twee Le Soir-journalisten door het hof van beroep van Brussel. Dat oordeelde dat de krant iets te grof taalgebruik had gehanteerd toen ze de louche zakenman Sergey Mikhailov als een topfiguur van de Russische maffia omschreef. Volgens het Brusselse beroepshof dringt een schadevergoeding aan Mikhailov zich op.

De vraag blijft alleen wie nu de rekening betaalt: de twee journalisten of de krant? Aan de ene kant is er artikel 25 van

de Grondwet, dat het over de 'getrapte' aansprakelijkheid van de pers heeft en de facto de journalist als eerste verantwoordelijke noemt. Maar daarnaast speelt ook artikel 18 van de wet op de arbeidsovereenkomsten (WAO), en hierin heet de werkgever aansprakelijk te zijn voor de (normale) beroepsfouten die zijn werknemers maken.

De twee journalisten beroepen zich op artikel 18 WAO om niet persoonlijk te moeten afdokken. Omdat de uitgevers hier traditioneel de getrapte aansprakelijkheid uit artikel 25 Grondwet tegenover stellen, dreigt de gedupeerde natuurlijk tussen twee stoelen te vallen. Reden waarom het Brusselse beroepshof via een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof heeft gevraagd de knoop te ontwarren. Het sowieso baanbrekende arrest wordt binnenkort al verwacht. (PD)

RSVZ ZIT ACHTER BIJKLUSSENDE JOURNALISTEN AAN

Pol Deltour

Loontrekkende journalisten die al eens een nevenactiviteit ontplooiën – als auteur, eindredacteur, lesgever, moderator of wat dan ook – krijgen meer en meer het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) over de vloer. Dat dringt er dan met enige klem op aan dat de journalist het sociaal statuut aanneemt van zelfstandige in bijberoep. In niet weinig gevallen levert dat ook een ontluiserende factuur op. Ziehier een round-up van de toepasselijke regels en praktijken.

De RSVZ komt niet zomaar bij je langs, het krijgt zijn informatie over je beroepsinkomsten als zelfstandige van de fiscus (waarbij er dus even van uitgegaan wordt dat je die inkomsten mooi aangeeft). Weliswaar zal de RSVZ niet zelf je sociale bijdragen innen; het verwijst je voor betaling door naar een van de vijftien erkende sociale verzekeringsfondsen, waaronder de door de overheid zelf opgerichte Nationale Hulpkas voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

De verschuldigde bijdragen vind je terug op de website van de RSVZ: www.rsvz.be. De eerste drie jaar betaal je voorlopige bijdragen, 57,84 euro per kwartaal. Vanaf het vierde jaar keert je sociaal verzekeringsfonds telkens terug naar je reële inkomen als zelfstandige van drie jaar eerder. Voorbeeld: de bijdrage voor 2005 wordt gebaseerd op het inkomen in 2002. Concreet gaat het om 19,65 procent van

het netto-inkomen. De voorlopig betaalde bijdragen uit de eerste drie jaren worden later geregulariseerd. Pas op voor laattijdigheid: dan komt er 4 procent per kwartaal bij.

Onderwerping is evenwel niet vereist wanneer je met je netto-inkomen in 2005 onder 1.177,31 euro blijft. Voor 2004 en 2003 lag die grens op respectievelijk 1.141,85 en 1.123,75 euro.

Ook vrijgesteld zijn – belangrijk! – journalisten, perscorrespondenten en iedereen die auteursrechten geniet, maar enkel voorzover het om eigenlijk journalistiek werk gaat dat auteursrechtelijk wordt beschermd. Voor opbrengsten uit lesgeven, voordrachten of het animeren van een debat is men dus wel verzekeringsplichtig. Wie ter zake problemen ondervindt met de RSVZ, kan steeds terecht op het VVJ-secretariaat (info@journalist.be).

Als onderwerping zich opdringt ben je hoe dan ook de klos. Voor je sociale uitkeringen en andere voordelen blijf je immers gewoon vallen onder het sociale stelsel van je hoofdactiviteit (werknemer, gepensioneerde). De bijdragen die je betaalt als zelfstandige in bijberoep doen met andere woorden geen eigen rechten ontstaan; ze dienen enkel om het sociale stelsel van de zelfstandigen in evenwicht te houden.

Waar is het tsoenamigeld gebleven?

Het zou een vraag kunnen zijn waar je je als journalist in vastbijt. Tenminste als je hiervoor de tijd krijgt en zelf bereid bent lang op één onderwerp te zoeken. En als je over een uitzonderlijke wil beschikt om iets te weten te komen dat op het eerste gezicht onvindbaar is of niet bestaat.

Met de opleiding 'Internationale Researchjournalistiek' biedt de Katholieke Hogeschool Mechelen samen met het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek een unieke opleiding voor Vlaanderen én Nederland aan. Een opleiding die je inzicht geeft in hoe je een journalistiek researchproject op poten zet. Je maakt er kennis met technieken waar reguliere journalisten nog nooit van hebben gehoord.

De opleiding start in september 2005 en bestaat uit 48 avondsessies van 3 uur, telkens op dinsdag en donderdag van 19 uur tot 22 uur. Er is slechts plaats voor 24 deelnemers. Kandidaten met journalistieke ervaring krijgen voorrang. De kostprijs van de opleiding bedraagt 1250 euro en kan worden betaald met opleidingscheques.

Meer info op www.researchjournalistiek.be en www.khm.be

HOE FREELANCER LUK DE WILDE IN HET GVA-NIEUWSBAD VERDRONK

Jan Backx

's Morgens staat je faits divers-stukje in de krant en 's namiddags zet de hoofdredacteur je op straat. Mort subite.

Het overkwam Luk De Wilde (47), zelfstandig journalist uit Sint-Niklaas, die er al ruim negen jaar had opzitten als Waasland-medewerker voor Gazet van Antwerpen. Rond dat plotse ontslag is een mini-tsunami van geruchten ontstaan. Daarin is sprake van een ziedende burgervader Freddy Willockx. Hij zou het vel hebben geëist van de verslaggever, die het had gewaagd te berichten over heetgebakerde momenten met pesterige allochtone jongeren, in het zwembad van recreatiedomein De Ster. Sommigen zien in hun kristallen bol zelfs hoe Willockx zou hebben getelefoneerd met de hoogste Concentra-regioenen, in Hasselt, én met de splinternieuwe Limburgse gouverneur Steve Stevaert. Waarna GvA-hoofdredacteur Luc Rademakers gedwee de bajonet op het geweer zette om medewerker De Wilde te verdrijven...

Het verhaal van Luk De Wilde: "Ik kreeg donderdagavond 23 juni, iets voor tien, kort na mekaar twee informanten aan de lijn, die me vertelden over de zomerse pesterijen. Ik tipte meteen de GvA-eindredactie. Er lag een stuk 'aan de steen' van Thierry Goeman, die net een round up van openlucht zwembaden had gemaakt en in dat kader van Willockx persoonlijk te horen had gekregen dat er in De Ster helemaal geen incidenten waren geweest. Op verzoek van de GvA-eindredactie werkte ik nog even verder op wat ik had en nam contact met de korpschef van de lokale politie. Het relaas van mijn informanten werd bevestigd. De eindredactie verkoos ten slotte mijn stuk, in de plaats van het artikel van Goeman. Als VRT-medewerker gaf ik ook in die richting een seintje. Resultaat: vrijdagochtend 24 juni staat mijn bericht in GvA én Radio 2 interviewt drie minuten lang een politiecommissaris van Sint-Niklaas. Zijn toelichting is grotendeels gelijklopend. De VRT-televisie stuurt daarop een cameraploeg, ik ga mee als gids. Maar plots wordt ze weer weggeroepen... Net zoals ikzelf trouwens: ik moet naar Antwerpen-Linkeroever, waar ik om vier uur 's namiddags op het matje sta bij GvA-hoofdredacteur Luk Rademakers! Hij vertelt me in een ultra bondig gesprek dat de krant een eind maakt aan de samenwerkingsovereenkomst. Een bittere pil voor iemand die nooit een blaam, laat staan een schriftelijke waarschuwing kreeg. Er wordt nu een minnelijke schikking rond de breuk uitgewerkt."

Vuile was

Het relaas van hoofdredacteur Luc Rademakers: "Ik hecht veel belang aan de privacy van mijn medewerkers en zal nooit vuile was buiten hangen. Er was in hoofde van deze medewerker wel een structureel probleem rond deontologie en professionaliteit. Dat kwam opnieuw tot uiting in het tot stand komen van het bericht in kwestie. Inderdaad, Luk De Wilde werkte al verschillende jaren als losse medewerker

voor onder andere GvA, maar ik ken hem pas sinds mijn aantreden, tien maanden geleden. Er vielen mij sommige zaken op in zijn functioneren en zijn manier van werken stond al geruime tijd ter discussie. De vertrouwensbreuk was er dus al langer. Dat wij werden bestookt door burgemeester Freddy Willockx is onzin. Integendeel, pas na publicatie namen twee GvA-journalisten contact op met onder andere hem, om na te trekken hoe het omstreden bericht tot stand was gekomen."

De versie van Freddy Willockx: "Een echt spookverhaal! Pas op, ik ben een volbloed socialist! Ik zal nooit of nimmer naar 'een baas' bellen om iemands kop te eisen! Het volgende is wél gebeurd: GvA-redacteur Thierry Goeman had die hete donderdag met zijn round-up bij mij aangeklopt. Ik legde hem uit dat de week incidentloos was verlopen, zonder te ontkennen dat er een spanningsveld was. Toch even in herinnering brengen: in de zomer van 2003 werd een 60-tal jongelui ter afkoeling een poosje administratief aangehouden. We houden in Sint-Niklaas echt wel de vinger aan de pols. Terug naar nu: vrijdagochtend staat de tekst van De Wilde in GvA, de radio hangt 's ochtends aan mijn telefoon... Ik bel bewust niet naar de krant maar de krant belt mij: Goeman wil weten waarom ik hem zagezegd oren heb aangenaaid. Ik doe mijn relaas. Even later hangt GvA-redactiechef Wim Daeninck aan de lijn. Ook hij wil de voorgeschiedenis reconstrueren en dringt er net als Goeman op aan dat ik mijn versie vertel aan de hoofdredacteur. Dat is ook gebeurd. Ik zal nog even toelichten wat ik versta onder een "spanningsveld": zowat negenduizend bezoekers op een broeierige dag, veertig tot vijftig procent allochtoon, waarvan 99 procent brave mensen. Eén procent doet 'ambetant': jongens van 12 tot 15, uit het Antwerpse. De irritatie verwekkende feiten: voorbijsteken in de wachtrijen, binnenglibberen zonder betalen, met veel gedruis in 't water springen, prutsen aan de bh-lintjes van tienermeisjes..."

(In)correct

'Incidenten' of 'spanningsveld' ? Getrouw feitenrelaas of opgeblazen fait divers ? Correcte journalistiek, maar door sommigen als 'politiek incorrect' bestempeld en dus toch weer niet OK ?...

De discussie blijft open. Maar dat een Luk De Wilde uitgerokend naar aanleiding van dit 'incident' de laan wordt uitgestuurd versterkt bij velen de indruk dat GvA – ooit het vlaggeschip van oer-christelijk Vlaanderen – steeds meer andere wateren bevaart. Ook het naar 'Europa' uitrangeren van Roger Van Houtte, de snedigste metropoolcommentator die de Frut in huis heeft, ligt daarbij nog vers in het geheugen.

DANNY BONTINCK HEEFT HET IN DE GENEN

Jan Backx

Ooit kon er geen ophefmakende misdaad of rampzalig ongeluk gebeuren, of Danny Bontinck kwam ter plaatse met het nieuwe speeltje van VTM: de reportagewagen met schotelantenne. Het stak overal de ogen uit en Danny genoot als een filmregisseur van het spektakel dat hij als hard nieuws-reporter meebracht. Het maakte zijn karakteristieke kop ook in alle Vlaamse huiskamers bekend. Tot diezelfde kop onder de guillotine van de VTM-nieuws restyling terecht kwam. Het Nieuwsblad deed er zijn profijt mee en haalde met Danny een beslagen gerechtsverslaggever in huis.

"Zeg maar dat het in mijn genen zit", steekt Bontinck van wal. "Mijn ouders hadden een dagbladwinkel aan de Houtbriel, hier in Sint-Niklaas. Ik groeide op tussen stapels kranten en tijdschriften. En om één uur stipt werd er bij ons gegeten. 't Moest dan muisstil zijn want pa luisterde dan geconcentreerd naar het radionieuws! Mijn vader werkte ook bij de lokale 'Radio Distributie'. Niet alleen administratief, hij presenteerde ook wel eens plaatjes en profileerde zich als sportverslaggever. Ik voelde me aangetrokken tot reclame en copy-writing en vond daarin ook mijn eerste job. Pa werd een dagje ouder en als er in de streek grote faits divers te verslaan waren, ging ik er meestal in zijn plaats op af. Mijn bezigheden vielen op bij Guido De Munter, de Waasland-man bij Het Laatste Nieuws, die een full time medewerker zocht."

"In die beginperiode werd ik geconfronteerd met rare toestanden rond de beroepserkenning. Ik zag hoe een lokale persfotograaf, die ondertussen weg is uit de stiel, in het Waasland als een soort god de vader besliste wie wel en wie geen kans kreeg. Het rook sterk naar favoritisme en gewiekst uitschakelen van eventuele concurrenten. Collega's die mee gaan beslissen of je al dan niet aan de bak mag komen? Dat zinde me totaal niet. Ik heb intussen een heel stuk loopbaan meege draaid zonder erkenning en dus ook zonder nationale perskaart, en ik mis geen van beide. Geen enkele agent of magistraat heeft me ooit naar een kaartje gevraagd. Mijn erkenning kwam er met mijn werk en beroepsernst op het terrein."

Bontinck behoorde ook tot de eerste stormtroepen van het VTM-nieuws. "Juist, en daar zat ex-HLN'er Fernand Van

Oostende voor een stuk tussen. Hij wou bij VTM de faits divers-berichtgeving versterken met pools die snel konden uitrukken en vroeg mij die machinerie mee gestalte te geven. Ik beleefde hectische tijden: Het Laatste Nieuws en VTM combineren... Tot er een breekpunt kwam met die vreselijke kettingbotsing in de mist, nabij Deinze. Ik koos toen resoluut voor televisiewerk, de start van zowat tien jaar bij VTM. We gingen er vanuit dat het grote nieuws ook en vooral uit de regio's kwam. Met beperkte middelen deden we wonderen."

Toen ging het met de kijkcijfers van het nieuws bergaf, en Vilvoorde schakelde over op een potje paniekvoetbal. Bontinck: "Het was tijd voor een restyling. In mijn ogen koos VTM toen voor de formule 'jong, mooi en goedkoop'. Stef Wauters werd overgekocht van de VRT en die rekende onmiddellijk af met het journalistenkorps dat Klaus Van Isacker had gezaaid en geoogst. In de plaats kwamen nieuwe volgelingen, apostelen. Enfin, de 'perceptie' van mijn persoon paste opeens niet meer in het plaatje. Zekere dag werd ik ontboden in Vilvoorde en kreeg ik te horen dat ze mij niet meer nodig hadden omdat mijn bijdragen zozegzegd tekort schoten."

Mist hij de beeldjournalistiek niet nu hij voor een krant werkt? "Minder dan je zou denken",

zegt Danny Bontinck. "Ik vind schrijven eigenlijk een stuk beklijvender. Ik kan me trouwens op het andere vlak blijven uitleven. Ik sta mee aan de wieg van het project 'Stadstelevisie' bij Kanaal 3. Ik begeleid er cameraploegen, coach en doe regelmatig een duik in het regiezakje. En er zijn dromen: over documentaires die ik zou willen maken, over boeiende gerechtelijke dossiers bijvoorbeeld."

Een levenspartner die 20 jaar jonger is, een zoontje van twee... Is er nog hobby-tijd voor de niet uit zijn lood te meppen journalist Bontinck?

"Zeker en vast! Ik kook dolgraag. Vooral vis. Een verfrissend, niet melig culinair programma maken lijkt me nog wel wat. Voorts ben ik een tamelijk fanatiek badminton-speler, al zie ik aan je gezicht dat je dààr niet bij kan. Laatste verrassing: in mijn stamkroeg – den 'Brasseurs' aan de Grote Markt van Sint-Niklaas – vinden de vrienden mij nen toffe disc-jockey!"

Danny Bontinck (Het Nieuwsblad): geen perskaart, toch aan de bak.

GOED GELUIMD EN LICHT GEPAKT

Pierre Darge

De echte reiziger vertrekt met een open mind en streeft naar de ondraaglijke lichtheid van de ideale bagage. Ook als hij professioneel onderweg is.

Beroepshalve reis ik behoorlijk wat af – ooit 88 vluchten op een jaar – en eigenlijk hoort echte bagage al jarenlang tot het verleden. Omdat luchtvaartmaatschappijen onzorgvuldig met bagage omspringen, ze beschadigen en/of verliezen en in het beste geval traag afleveren, reis ik, waar mogelijk, de wereld af met handbagage. Dat is een heerlijk gevoel maar verre van evident omdat almaar minder handbagage aan boord wordt toegelaten. Zelfs de 110 cm-regel (lengte + breedte + hoogte) staat op de helling en het maximum gewicht ligt tegenwoordig eerder bij zes dan bij acht of tien kilo. Toch bekijk ik die jacht op kilo's en centimeters veeleer als een uitdaging om beter, wat zeg ik, om lichter te reizen.

Per dag volstaan een vers hemd, slip en een toilettaas. Tenslotte wordt in elk serieus hotel de was en de strijk in sneltempo afgewikkeld. Die toilettaas is uiteraard vederlicht en kan om de broeksriem vastgeklikt worden. In mijn geval steken daar een kleine tube Natural

White tandpasta (40 gram – 9,5 cm), een flesje Weleda deodorant (85 gram – 12 cm), en een kam in. Omdat de tandenborstel te lang is, reist die in een aparte aluminium huls mee. Ooit heb ik een opplooibaar model uitprobeerd maar dat bleek niet functioneel genoeg. Sommige hotels leveren in de badkamer een eendagsetui af waarin tandenborstel en tandpasta (voor één poetsbeurt) steken – maar daarop kun je niet rekenen. Scheergerei is aan mij niet besteed. Een slaapmasker is dan weer een must zowel bij aanflitsend neon reclamelicht voor het hotelvenster als voor een rustige nacht op het vliegtuig.

De ipod Shuffle (85 x 25 x 9 mm – 38 gram) is alweer een beetje luxe, maar zo klein en handig en zo prettig om de heimwee met wat eigen muziek te verdrijven. En nu hoor ik dat Tivoli met de Songbook ook de zogenaamd perfecte Travelradio op de markt heeft gebracht. Hij voldoet met zijn afmetingen (18,4 x 15,7 x 5,1 cm – 800 gram) alvast aan mijn normen, behalve dat de korte golf ontbreekt en hij kost 259 euro.

Het liefst zou ik daarmee eigenlijk volstaan, en verder helemaal niets meenemen, behalve de ochtendkrant, een kredietkaart (Amex heb al jaren vervangen door Visa omdat weinig handelaars die eerste willen), een kleine Journal de Bord en een mooie pen. Omdat ik meestal professioneel onderweg ben, horen daar enkele praktische spullen bij. Ooit debuteerde ik als travel writer met de knalrode mechanische Valentine van Olivetti, met een kunststof box eromheen waarop je kon gaan zitten tikken, maar die tijden lijken nu wel de middeleeuwen. Omwille van omvang en autonomie heb ik als portable computer jarenlang de Psion Netbook (1090 gram – 23 x 18 cm) gebruikt, maar een probleem met de batterijen zette daar een punt achter en ze maken ze niet meer. Tot ik de felrode Flybook (23,5 x 14 x 3 cm – 1200 gram) en Jan Vekemans ontdekte. Jan is een echte problem solver als het om communicatie gaat en ik doe graag een beroep op zijn advies (mvekemans@solveidea - tel 013 33 80 67). Om de waarheid te zeggen, ik ben een beetje verliefd op zijn Flybook. Alleen kost hij 2175 euro. Jan importeert ook de Panasonic CF-R4 (22,9 x 18,3 x 4,1 cm – 990 gram) met zijn 9 uur autonomie die ook al 2695 euro kost, exclusief BTW. Er is ook nog de Toshiba Libretto U-100 (21,0 x 16,5 x 3,3 cm – 980 gram) die 1895 euro kost, exclusief BTW, of de Apple iBook G4, al valt die iets groter en vooral zwaarder uit (28,5 x 23 cm – 2,2 kg) maar met 1019 euro staat hij aardig geprijsd. Een moeilijke keuze voor de toekomst.

Als bandrecorder reist de Sony TCM-80 V (240 gram – 11 x 8 cm) mee. Die is niet alleen door de jaren heen absoluut betrouwbaar gebleken, hij is nog mooi ook. Al lonk ik al eens naar de digitale Olympus VN-480 (9 x 3,5 x 2 cm –

vederlicht) en goed voor acht uur opname.

Mobiel telefoneren gebeurt sinds jaren met de Ericsson T29s (110 gram – 9 x 4,5 x 2 cm), omdat ie zo'n fraai design heeft, compact en licht uitvalt. Natuurlijk bestaat er beter en kleiner. De Motorola VR-RAZR (98 x 53 x 13,9 mm) is de dunste gsm die ik ken, weegt 95 gram, heeft een camera en quadriband en nog veel meer functies waarmee ik niet kan werken. Hij kost 469 euro en dat is niet niks.

Voor het serieuze fotograferen gooi ik de Nikon F80 over de schouder en die blijft daar bij de check in zodat hij strikt genomen niet tot de handbagage hoort. Een goed alternatief voor het iets mindere werk is de Sony Cybershot P120 met een resolutie van 5.1 megapixels (11 x 5 cm – 180 gram) die in een handig tasje om de broeksriem wordt gedragen. Intussen is er al een P200-versie met een resolutie van 7,2 megapixel op de markt en een prijs van 399 euro. Al is de absolute topper in miniaturisatie natuurlijk de Casio Exilim Slim, die het formaat van een kredietkaart heeft, slechts een paar centimeter dik is en toch 3.2 megapixels resolutie bezit en een drie keer optische zoom. Een juweeltje dat in een borstzakje past. Voor 440 euro. En ik durf al eens naar de nieuwste GSM's lonken met ingebouwde camera, maar da's een beetje tegen mijn principes omdat de resultaten dan zo halfslachtig zijn. Al moet ik bij gelegenheid toch eens de

Sony Ericsson W800i met een ingebouwde 2 megapixel camera met vier keer zoom uitproberen.

Het zwaarst is eigenlijk het aluminium valiesje (2,5 kg) waarvan ik moeilijk kan scheiden en dat een goede bescherming biedt voor het materiaal. Als de luchtvaartmaatschappijen de gewichtsregels nog verscherpen moet ik misschien naar een soepele en vooral lichtere schoudertas uitkijken. Als ik privé reis, kan dat alu valiesje achterwege blijven. Met toiletas en camera aan de broeksriem, de tandenborstel in de binnenzak en het slaapmasker als pochet sta ik in de startblokken. Op voorwaarde dat ik voor elke reisdag een hemd en een slip in een stevige enveloppe naar het hotel vooruitstuur, waar ik, eenmaal aangekomen het gebruikte materiaal naar huis retourneer. Of misschien moet ik, zoals een Weekend Knack-collega me suggereert, een tube wasmiddel meenemen, zelf in de lavabo mijn hemd en slip wassen en in het hotel een strijkijzer lenen. Al vind ik het 's avonds na het gepresterde werk stukken aangenamer om de tijd in een pittig restaurant door te brengen en een halve kreeft te bestellen. En om de waarheid te zeggen: een strijkijzer heb ik nog nooit gehanteerd. Zelfs niet een vederlicht strijkijzer.

Dit is een licht herwerkte, op journalisten toegespitste versie van een bijdrage die Pierre Darge eerder voor Weekend Knack schreef.

s c h e e f b e k e k e n

"Helaas gaat het prima met mij."

De uit Iraakse gevangenschap vrijgelaten Florence Aubenas bij haar ontvangst in de Belgische Senaat op 25 juni 2005

"Tijdens die 157 dagen gevangenschap creëerde ik in gedachten een totaal nieuwe wereld. Ik had een nieuwe baan, zelfs nieuwe vrienden. Ik raakte zo overtuigd van die fantasie, dat ik het zelfs storend vond als mijn ontvoerders me eten kwamen brengen."

I(bi)dem

"Elle marchait à grandes enjambées sur le tarmac, déliée (dans tous les sens du mot), belle antilope fendant l'air, et elle rigolait !"

Oud-hoofdredacteur van Le Soir Yvon Toussaint beschrijft de vrijlating van Florence Aubenas, in Le Soir van 20 juni 2005

"In een gebiedje als Vlaanderen is monopolievorming in de media niet tegen te houden. Je moet er alleen voor zorgen dat de redacties onafhankelijk kunnen werken."

Jan Kerremans, afscheidnemend topmedewerker van de VLD, in De Standaard van 27 juni 2005

"De redactionele autonomie en eigenheid van De Tijd moeten zeker gewaarborgd blijven. Na de overname heb ik aan Christian Van Thillo mijn zorgen hierover geuit en toezeggingen gekregen. Ikzelf heb daar geen middelen voor, behalve de perssteun. Die koppel ik nu aan een redactiestatuut dat onafhankelijkheid garandeert."

Minister van Media Geert Bourgeois (N-VA) in De Standaard van 2 juli 2005

"De vete tussen politiek commentator Luc Van der Kelen en de VLD heeft heel persoonlijke aspecten, die vooral te maken hebben met Van der Kelens onvervulde ambities als journa-

list en medespeler in het politieke gebeuren. (...) Er is dan ook reden tot bezorgdheid. De krant is niet langer liberaal, maar ook niet socialistisch of katholiek. Het is een protestkrant geworden, met een Vlaams Belang-achtig populisme. Uiteraard zijn nogal wat liberalen niet gelukkig met de berichtgeving, maar opvallend genoeg laat Christian Van Thillo zijn politiek commentator ongemoeid. Dat zegt iets over Van Thillo's geloof in het principe van de redactionele vrijheid. Maar ik denk dat Van der Kelen ook geholpen wordt door het feit dat het grote publiek dit soort berichtgeving wel smaakt."

René Adams, oud-hoofdredacteur van Het Laatste Nieuws, in Knack van 15 juni 2005

"Van onderdanigheid hebben Wetstraatjournalisten vandaag geen last meer. Ze hoeven dan ook niet meer voor hun job te vrezen als ze een woord verkeerd zeggen. Dat was twintig geleden wel anders."

Ex-BRT-radioverslaggever Daniël Buyle in Knack van 15 juni 2005

"Ik denk dat de pers in het begin te vriendelijk is geweest voor paars, daar hebben jullie nu wat spijt van en dat sturen jullie bij door in omgekeerde richting wat te overdrijven."

Minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael (VLD) in De Morgen van 27 juni 2005

"Ik vind dat Museeuw in zijn carrière te veel krediet heeft gekregen van de media. Net zoals de media ook te lang achter Frank Vandenbroucke aanhouden. Dat volgzame, dat slaafse bijna, dat begrijp ik niet. (...) En weet u wat me ook stoort? Er is een soort populisme ontstaan rond figuren als Jean-Marie Pfaff en Museeuw. Het kan allemaal. Journalisten worden tegenwoordig niet meer gecorrigeerd. Erger nog: ze zijn ook niet meer in staat zichzelf te corrigeren."

Jan Wauters, ex-VRT-radiosportverslaggever, in Knack van 29 juni 2005

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK OVER DE KLACHT VAN SYLVAIN BRACHFELD TEGEN LOUIS DAVIDS, VERANTWOORDELIJKE UITGEVER EN HOOFDREDACTEUR VAN HET BELGISCH ISRAËLITISCH WEEKBLAD

Op 18 december 2004 dient Sylvain Brachfeld klacht in tegen Louis Davids, verantwoordelijke uitgever en hoofdredacteur van het Belgisch Israëlitisch Weekblad, omdat het blad de reactie van Brachfeld op een artikel in de uitgave van 22 oktober 2004 niet heeft gepubliceerd. De ombudsman heeft contact opgenomen met Louis Davids, en heeft hem gevraagd om te overwegen de reactie alsnog te publiceren. Louis Davids heeft de ombudsman meegedeeld dat hij van oordeel is dat de reactie niet moet worden opgenomen. Daarop heeft Sylvain Brachfeld nog een repliek bezorgd aan de ombudsman. Louis Davids heeft laten weten dat hij bij zijn standpunt blijft. Beide partijen hebben ook enkele stukken ter inzage bezorgd aan de Raad voor de Journalistiek.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 12 mei 2005. Louis Davids is in persoon verschenen. Sylvain Brachfeld, die in het buitenland woont, hield zich aan de telefoon ter beschikking voor eventuele toelichting.

DE FEITEN

Op 22 oktober 2004 verschijnt in het Belgisch Israëlitisch Weekblad een kort ongetekend artikel onder de titel 'Onwaarheden over de collaboratie van de Antwerpse politie tijdens de Tweede Wereldoorlog'. Het stuk komt neer op een aanval op klager, die met naam wordt genoemd en over wie onder meer gezegd wordt dat hij "niet bepaald goede maatjes met de joodse gemeenschap in de Scheldestad" is en dat hij "misbruik gemaakt heeft van een artikel in het tijdschrift van de Auschwitzstichting om met leugens en halve waarheden het BIW, de Antwerpse politie en gewezen burgemeester Delwaide aan te vallen".

Op 2 december 2004 stuurt Sylvain Brachfeld een e-mail naar het Belgisch Israëlitisch Weekblad, met de vraag om een antwoordtekst op te nemen in het blad. Op 5 december 2004 stuurt Brachfeld ook een aangetekende brief met dezelfde inhoud naar het Belgisch Israëlitisch Weekblad. De brief is hem ongeopend terugbezorgd met de melding 'geweigerd'. In het nummer van 17 december 2004 publiceert het Belgisch Israëlitisch Weekblad opnieuw een kort ongetekend artikel over de zaak, ditmaal onder de kop 'Een ontstemd man'. In het stuk wordt betoogd dat Brachfeld 'ontstemd' is, worden de beschuldigingen tegen hem herhaald en besluit de auteur: "Het dreigement van Brachfeld een klacht in te dienen tegen onze krant wegens laster en eerroof, indien wij zijn 'recht op antwoord' niet publiceren, leggen wij gewoon naast ons neer."

DE STANDPUNTEN VAN DE PARTIJEN

Sylvain Brachfeld voert aan dat in het stuk dat verscheen in het Belgisch Israëlitisch Weekblad van 22 oktober 2004 leugens en laster over hem staan. Hij handhaaft zijn mening over de rol van de Antwerpse politie en het Antwerps stadsbestuur in de Tweede Wereldoorlog, en betoogt dat zijn visie

gebaseerd is op historisch onderzoek. Hij stelt bovendien dat hij zeer goede contacten heeft met leden van de Antwerpse joodse gemeenschap. Daarom heeft hij het weekblad een reactie bezorgd, met het verzoek deze tekst als antwoord te publiceren. Het weekblad heeft de tekst van Brachfeld niet opgenomen, maar heeft wel op 17 december 2004 een nieuw kort artikel gepubliceerd, waarin de beschuldigingen tegen Brachfeld worden herhaald. Volgens Brachfeld is het Belgisch Israëlitisch Weekblad daarmee een tweede keer in de fout gegaan.

Louis Davids voert aan dat er geen redenen waren om de reactie van Brachfeld op te nemen in zijn blad. Davids is van oordeel dat Brachfeld een verkeerde visie heeft over de houding van het Antwerpse stadsbestuur tijdens de oorlog. Omdat Brachfeld die visie opnieuw naar voren heeft gebracht in een tijdschrift, vond Davids het nodig hierover te schrijven. Davids betoogt dat hij in zijn blad steeds verschillende strekkingen aan het woord heeft gelaten. Hij biedt daarom aan om de antwoordtekst van Brachfeld alsnog op te nemen in een volgend nummer.

BESLISSING

1. De Raad voor de Journalistiek neemt akte van het aanbod van Louis Davids om de reactie van Sylvain Brachfeld alsnog te publiceren. De reactie is ondertussen verschenen in het Belgisch Israëlitisch Weekblad van 27 mei 2005, samen met een inleiding en een nawoord.
2. Het aanbod om de reactie van Brachfeld te publiceren is laattijdig gebeurd. Het is er pas gekomen zes maanden nadat de tekst van het antwoord was ingestuurd. Bovendien heeft het Belgisch Israëlitisch Weekblad ondertussen een tweede artikel gepubliceerd over Brachfeld, die van zijn kant een klacht heeft ingediend bij de Raad voor de Journalistiek. Het wederwoord is een rechtmatig uitvloeisel van de persvrijheid. Als betrokkene hierom uitdrukkelijk verzoekt, kan het wederwoord enkel om ernstige redenen afgewezen worden (Zie: RvdJ, Van den Wijngaert t/ Het Laatste Nieuws, 10 juli 2003). De Raad voor de Journalistiek is van oordeel dat er in deze zaak geen ernstige redenen worden aangevoerd om het wederwoord van Brachfeld niet onmiddellijk te publiceren.

Daarom is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 23 juni 2003

ADVIES VAN DE RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK OVER DE VRAAG VAN DE VLAAMSE VERENIGING VAN BEROEPS-JOURNALISTEN VVJ IN VERBAND MET DE NEVENACTIVITEITEN VAN JOURNALISTEN

Met een brief van 27 april 2005 vraagt de heer Pol Deltour, nationaal secretaris van de VVJ, advies naar aanleiding van de beroering die is ontstaan nadat VRT-journalist Siegfried Bracke een debat heeft gemodereerd in opdracht van een politieke partij. De vraagstelling luidt als volgt:

- 1) In hoeverre kunnen journalisten hun normale journalistieke werkzaamheden combineren met het modereren van debatten, het afnemen van interviews of het geven van lezingen voor derden?
- 2) In hoeverre kunnen meer bepaald politieke journalisten dit doen op vraag van een politieke partij of anderszins ideologisch-politiek geprofileerde entiteit?
- 3) Hoe zit het met de vergoeding voor dit werk?

De Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 23 juni 2005.

ADVIES

Er zijn geen beroepsethische regels die beletten dat journalisten activiteiten zoals het modereren van debatten, het afnemen van interviews of het geven van lezingen, al dan niet vergoed, uitoefenen buiten het kader van hun gebruikelijke journalistieke opdracht.

Uit artikel 11 van de Code van journalistieke beginselen ('De

kranten en de journalisten mogen aan geen enkele druk toegeven') volgt wel als voorwaarde dat journalisten daarbij hun onafhankelijkheid en die van hun redactie niet in het gedrang brengen.

'S AVONDS GAAT IE ALS BYBAANTJE OP EEN KRANT IN STUKKEN KAPPEN

Brussel, 23 juni 2003

Deze gedragsregel is niet beperkt tot politieke journalisten die dergelijke opdrachten uitvoeren op vraag van politieke partijen of ideologisch-politiek geprofileerde entiteiten, maar richt zich tot alle journalisten die andere terreinen van het maatschappelijke leven verslaan, zoals economische journalisten in verhouding tot sociaal-economische belangengroepen en bedrijven, of sportjournalisten in verhouding tot sportclubs.

Elke redactie kan voor de toepassing van deze gedragsregel bijkomende afspraken en/of regelingen uitwerken en ook werk- of opdrachtgevers kunnen met hun journalisten bijkomende en meer expliciete afspraken en/of regelingen over nevenactiviteiten uitwerken.

Vervolg van pagina 6

Luk De Wilde is in een ware snelrechtprocedure aan de kant geschoven bij de Gazet, en ook al gaat het 'maar' om een losse medewerker, de vragen over respect voor zijn rechten van verdediging zijn pertinent. Het VVJ-secretariaat laat dan ook weten dat het maximaal zal toezien op een behoorlijke regeling van dit 'ontslag'.

Alleszins een wijze les: wie nu meedraait in de faits divers-

berichtgeving – in de woorden van sommigen de 'laagste journalistieke levensvorm' – is zeker niet te benijden. Naast de klassieke wolfjizers en schietgeweren bij de nieuwsgaring, moeten zij meer dan ooit ook op hun hoede zijn voor collega's en chefs op hun eigen redacties, die als ware 'heksenmeesters' haast ieder bericht (overmatig) screenen op zijn 'Vlaams Belang-gehalte'. De vraag blijft alleen wie hier nu precies profijt mee doet...

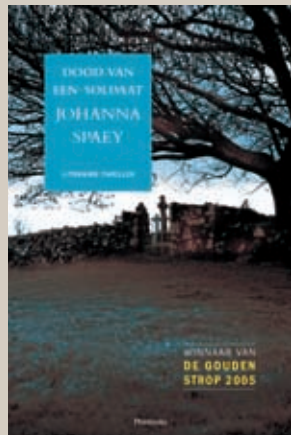
Piet Piryns
Praten als ambacht
Meulenhoff/Manteau

De titel kan je op het verkeerde been zetten, maar in dit boek staan mensen centraal die schrijven voor hun ambacht. Tijdens zijn lange carrière als journalist en interviewer ontmoette Piet Piryns het puikje van de Nederlandstalige schrijverswereld. Die ontmoetingen zijn nu mooi gebundeld in één boek. Steeds terugkerende thema's in de gesprekken zijn het schrijverschap en de actualiteit van het moment. Liefhebbers van Nederlandstalige literatuur kunnen hier hun hartje ophalen, maar ook voor koele literatuurminnaars zijn hier interessante bespiegelingen te koop. Dit is geen brok

om in één ruk te nuttigen weliswaar – daarvoor is het boek iets te zwaar en mist het variatie – maar om af en toe ter hand te nemen of meer te ontdekken over een bepaalde schrijver is het zeer geschikt. (MS)

Johanna Spaey
Dood van een soldaat
Manteau

Uitgeroepen tot de beste Nederlandstalige thriller van het jaar en tevens de eerste keer dat een vrouw de 'Gouden Strop' wint, dan nog met een debuutroman. Deze 'literaire thriller' loont dan ook de moeite. De schrijfstijl is verfrissend, het verhaal intrigeert, het mysterie is voldoende mysterieus. Toch heeft Johanna Spaey, die ook journaliste is, geen klassieke thriller geschreven. Het oplossen van de misdaad staat niet centraal, ook al is het de rode draad doorheen het boek. Belangrijker is het sfeerbeeld van een Vlaams dorp één jaar na het einde van WO I. Je moet er wel je aandacht bij houden, want het raadsel wordt bij stukjes en beetjes en haast onmerkbaar opgelost naargelang het verhaal vordert. Eens het boek uit, heb je zin om alles nog eens terug te lezen teneinde alles te snappen. Dat is dan wel zonder de losse eindjes gerekend die er op het einde nog overblijven. (MS)

Karel Michiels & Frank Raes
Ik, Rik Coppens. De biografie
Houtekiet

Deze biografie van Rik Coppens bevat veel Antwerpse couleur locale, en Beerschot-supporters in het bijzonder zullen er enkele uren zoet mee zijn. Coppens was ook een begenadigd voetballer, zo maken sportjournalisten Karel Michiels (De Standaard, P-magazine) en Frank Raes (VRT) ten overvloed duidelijk. Reeds als scholier zette hij de eerste ploeg van Beerschot op rozen, vrij snel zaten Italiaanse talentscouts hem op het lijf en ook in de nationale ploeg scheerde hij hoge toppen. Alleen spijtig natuurlijk dat dit Coppens' eigen ploeg Beerschot nooit een landstitel of zelfs maar een beker heeft opgebracht, en dat ook zijn nadagen als trainer (van Club Brugge ondermeer) niet echt memorabel zijn. Niet-Antwerpenaren zouden zich dus wel eens kunnen storen aan de neiging tot personencultus die de auteurs hier etaleren, maar laat dit zoals gezegd Beerschot-supporters er vooral niet van weerhouden om eens rustig aan de kant te gaan zitten met dit boek. (PD)

Joël De Ceulaer
Grote vragen. De Canvas-tapes & de Knack-interviews
Globe

Reeds sinds zijn bestaan stelt de mens zich de meest fundamentele vragen, en ondanks de grote wetenschappelijke vooruitgang blijken die vragen er niet kleiner op geworden te zijn. Eerder nog groter. Want niet alleen is het ontstaan van de mens nog grotendeels een raadsel, we ontdekken ook almaar meer planeten en melkwegstelsels die vragen oproepen. En hoe meer we de innerlijke mens binnenstebuiten keren, hoe mysterieuzer dat allemaal wordt. Dat had journalist Joël De Ceulaer goed in de gaten. Hij maakte er eerst een Canvasprogramma over, dat nu zijn schriftelijke weerslag heeft gekregen in dit boek. De vier volledig uitgeschreven interviews geven de lezer het gevoel persoonlijk met de geïnterviewden te dialogeren. Daaraan heeft de auteur ook nog een bundeling van zijn Knack-artikels over 'grote vragen' toegevoegd. Dit is dan ook een dik, maar zeer interessant boek geworden dat veel stof tot nadenken en discussiëren levert. En dat, in de goede filosofische traditie, meer vragen oproept dan beantwoordt. (MS)

Michel Wuyts

De nieuwe Flandriens. Het wielrennen na Museeuw
Houtekiet

Als VRT/Sporza ooit het wielrennen zou verliezen, en verslaggever Michel Wuyts houdt het er voor bekeken, dan heeft niet alleen de commerciële concurrentie maar ook de printsector er een potentiële aanwinst van formaat bij. Wat kan die man goed schrijven voor een omroepjournalist! Daar komt bij dat Wuyts ook nog vanalles te vertellen heeft over de wielersport. Naast fijn geborstelde portretten van een 25-tal coureurs, gaat hij ook de vloek die op het wielrennen rust niet uit de weg: doping. "We zijn van onze witte wolk gedonderd", schrijft Wuyts. "Ik weiger mee te huilen met de wolven die in hun nuanceloos gejang de hele carrière van trainings- en competitiebeesten als waardeloos bestempelen. Maar ik geef toe dat ik zwaar ontgoocheld ben." Meer moet dat voor een wielersjournalist niet zijn, Michel. (PD)

Bart Van Doorne

Bart in alle Staten
Van Halewyck

Als u het tv-programma met dezelfde naam gemist heeft, is er nog geen man overboord. In dit boek, van de hand van Tom Naegels, kan u het wedervaren van VTM-coryfee Bart Van Doorne in de VS nog eens rustig nalezen. Dat de Amerikanen rare wezens zijn wisten we natuurlijk al langer, maar wat is er leuker dan die ideeën nog eens mooi zwart op wit bevestigd te zien. VTM-correspondent Bart Van Doorne ging op zoek naar Amerikaanse uitwassen op het vlak van eten, schoonheid, godsdienst en dies meer. En hij deed dat duidelijk met liefde voor onze hamburgeretende en wapengekke medemens. Dat maakt het tot een leuk en makkelijk verteerbaar boek. Voor een meer diepgaande analyse van de Amerikaanse zeden en gewoonten kan u ongetwijfeld ergens anders terecht. (MS)

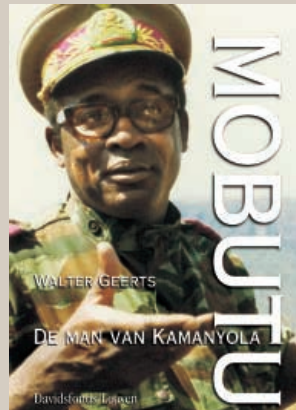
Jennie Vanlerberghe

Kroniek van onmacht. Sarajevo, Srebrenica... tien jaar later
Globe

Tijdens de Balkanoorlog, een tiental jaar geleden, trok journaliste Jennie Vanlerberghe verscheidene keren naar de getroffen gebieden. Daar maakte ze kennis met enkele moedige vrouwen die opkwamen voor de rechten van de vrouwen in hun land. Zoveel jaar later zocht Vanlerberghe deze mensen opnieuw op. Van hun vechtlust is niet veel over gebleven. Hun land ligt nog steeds in puin, hun levens ook. De economie komt niet terug op gang en er heerst zware armoede en – erger nog – moedeloosheid. Toch zijn er nog vrouwen die de hoop niet opgeven en iets van betekenis willen doen, al is het maar bot per bot de slachtoffers van de massamoorden identificeren zodat hun nabestaanden eindelijk uitsluit krijgen. Maar ook Servische vrouwen hebben geleden en lijden nog steeds. Misschien moeten vrouwen zich over de landsgrenzen heen maar eens verenigen, en dan heeft dit boek daar alvast een eerste steentje toe bijgedragen. Het is een schrijnend verslag, maar duidelijk met liefde geschreven. (MS)

Walter Geerts

Mobutu. De man van Kamanyola
Davidsfonds/Leuven

Walter Geerts, zelf in Congo geboren, is ongetwijfeld een autoriteit wat betreft de woelige geschiedenis van het land tijdens de voorbije vijftig jaar. Als journalist kreeg hij verscheidene keren de kans om Mobutu te interviewen en zo kon hij de man van dichtbij volgen. Desondanks worden de hoge verwachtingen die dit boek wekt niet geheel ingelost. Voor een geschiedenis van onafhankelijk Congo is het te fragmentarisch en

ingewikkeld geschreven (een leek kan na drie hoofdstukken al niet meer volgen). Als persoonlijk verslag van zijn journalistieke reizen naar Congo is het te onpersoonlijk. En om dit boek de titel 'Mobutu' te geven, had die man minstens een centrale figuur in het verhaal moeten zijn, iets wat verre van het geval is. Gelukkig is de schrijfstijl best te genieten en verlevendigen foto's het geheel, zodat dit belangrijke getuigenverslag wel degelijk mag gezien worden. (MS)

Rik Otten

Achter televisie. Omroepmarkten en -structuren in West-Europa
Garant

Rik Otten, lector aan de Arteveldehogeschool in Gent, heeft zijn cursus 'medialeer' omgevormd tot dit boek. Het cursusgehalte blijft echter zeer hoog en wie uit is op ontspanning kiest beter ander leesvoer. Om een algemeen en gestructureerd overzicht van de omroepen in België te krijgen is het echter wel zeer geschikt. Vooral de Vlaamse televisie komt aan bod, al wordt er ook aandacht besteed aan de Franstalige televisie (die een heel andere evolutie kent dan de onze) en aan de radio. Spijtig nog dat dit werk, zoals zovele cursussen trouwens, vol met spellingsfouten staat. (MS)

Bob Van Laerhoven

De vinger van God
Houtekiet

Wederom een fast-pace misdaadroman van schrijver-journalist Bob Van Laerhoven. Eén intrige was blijkbaar niet voldoende, want je wordt meteen met verschillende beginsituaties geconfronteerd. De boodschap: terroristen zijn omnipresent en nergens ben je nog veilig. Een politie-inspecteur raakt betrokken bij de Palestijnse kwestie, een andere bij een Albanese eremoord en nog een andere bij een afrekening in een sekte die op verlossing door buitenaardse wezens wacht. Ook hun familieleden worden erbij gehaald, en zo wordt langzaam maar duidelijk dat alle gebeurtenissen met elkaar in verband staan. Het enige wat dan nog rest is een ontluisterend einde. Het is een boek vol sex, drugs en misdaad. Het leest vlot, maar is ook vlot weer vergeten. (MS)

MONIQUE DELVAUX: 'WE ZIJN ZO ENGGEESTIG GEW'

Jarenlang was Monique Delvaux (67) de enige vrouwelijke journaliste op de tv-nieuwszender Vlaanderen Internationaal. In 1998 ging ze met vervroegd pensioen. Ontmoeting met Delvaux was vaak alleen gevoeld."

Foto Maitrise

"Vanuit feministische hoek kreeg ik meer verwijten dan iets anders"

"Er is een gemeenschappelijk kenmerk tussen Lynn Wesenbeek en mij. Allebei waren we eerst omroepster en pas nadien zijn we als journaliste aan de slag gegaan. Al is er ook een verschil: bij de openbare omroep moest ik eerst slagen voor het journalistenexamen. Waarmee ik niks wil afdoen van de verdiensten van Lynn. Integendeel, ik heb haar altijd een heel bekwaam tv-gezicht gevonden. In mijn ogen had ze van meet af aan meer sérieux dan de andere VTM-omroepsters. Ik heb nooit begrepen waarom ze in Vilvoorde niet veel eerder gebruik hebben gemaakt van haar toegevoegde waarde. Ik had altijd het gevoel: die kan meer dan alleen maar presenteren. Hoe die indruk bij mij ontstond? Tja, dat was een empathische overtuiging. Net

zoals ik vandaag ook nog altijd gevoelsmatig een tv-reportage beoordeel. Soms zie ik een schitterend interview, maar dat helaas volkomen fout is opgebouwd. Er is geen begin, geen midden en geen slot. Dan denk ik: deze journaliste kent de taal van het medium niet. Dat kan me enorm storen."

"Ik heb mijn job altijd graag gedaan. Ondanks de vele moeilijkheden, want ik zat in een niet vanzelfsprekende situatie. Ik heb er echt voor moeten vechten om als vrouw dezelfde opdrachten te mogen uitvoeren als mijn mannelijke collega's. Mijn grootste steun was Julien Peeters, de toenmalige hoofdredacteur van het duidingsprogramma Panorama. Hij zat helemaal anders in elkaar dan ik: hij was katholiek – had zelfs priesterstudies gedaan – en stelde zich altijd bescheiden op. Op een bepaald moment heeft hij me bij Panorama in het diepe gegooid, vanuit zijn overtuiging: jij gaat dat kunnen, zwem maar. En tot mijn eigen verbazing kon ik inderdaad zwemmen. Verdorie, ik kon zwemmen!"

"Als eindredacteur van het journaal zal ik wel geen makkelijke geweest zijn. Maar met journalisten mag je niet makkelijk zijn. Men heeft het mij trouwens ook niet makkelijk gemaakt. You must fight for it. En als vrouw in die tijd zeker. In 1971 mocht ik voor het journaal voor het eerst een buitenlandse reportage maken: een vergadering van ombudsmannen in Parijs. Wel, ik ben 's nachts moeten terugkomen, want: ça ne se faisait pas, een vrouw met een mannelijke cameraploeg. In het begin was bompa Fons Robberechts, die mijn vader had kunnen zijn, meestal mijn cameraman. Dan was ik in veilige handen, vonden ze. Later ben ik – in Portugal, bijvoorbeeld – wél met jongere cineasten op pad mogen gaan. Zo'n cameraman vertrouwde me ooit toe: 'Ik vroeg me af hoe dat

zou zijn, met een vrouwelijke journaliste in het buitenland. Ik stel vast dat er maar één verschil is: als we 's avonds uitgaan, kan ik met je dansen.'"

"Bij de omroep ben ik begonnen als omroepster. In die tijd keek ik met groot ontzag naar de mannen van de nieuwsredactie. Ja, dát waren pas iconen! En ze hadden onder elkaar de wereld verdeeld. Iedere journaliste coverde een stuk van de planeet. Julien Peeters deed bijvoorbeeld Latijns-Amerika, terwijl Omer Grawet zich met Afrika bezighield. Vrouwelijke journalisten waren er niet. In 1971 veranderde dat, toen Liesbeth Walckiers en ik in het examen de finish haalden. Maakten nog deel uit van onze lichte: Herman De Prins, Johan Depoortere,

VORDEN'

Een reeks van Manu Adriaens

nieuwsredactie van de openbare omroep. Ze eindigde haar carrière als nethoofd van Radio 1 met de voorloopster van Martine Tanghe, Sigrid Spruyt en Annelies Van Herck. "Ik heb me

William Van Laeken en Tony Naets. Eigenlijk hoorde daar ook nog Jan De Bruyne bij, maar die is na zijn stage vertrokken naar Omroep West-Vlaanderen.

Ook Liesbeth Walckiers is vrij snel naar de radio verhuisd. Tja, als men een hond wil slaan, kan men licht een stok vinden. Sommigen waren bang dat ze te links was. Op de redactie had Liesbeth ooit lachend met een telex gezwaaid: 'Dit nieuws over Gaston Eyskens gaan we toch niet geven, zeker?' Er waren nogal wat wrijvingen met de oudere generatie. Onze lichter begon vanuit een soort ideaal: 'Wij gaan Vlaanderen vertellen hoe het er in de wereld toe gaat.' Was dat fout? Misschien, ik weet het niet. Maar zoals het journaal er tegenwoordig uitziet, vind ik het alvast ook niet goed. We zijn zo enggeestig geworden, lijken alleen nog geïnteresseerd in onze eigen straat. Ik kan me er verschrikkelijk over opwinden dat er steeds minder buitenlands nieuws gegeven wordt. Wie weet nog iets over Latijns-Amerika?"

"Maurice Dieudonné schreef de eerste beoordeling van mijn functioneren als journaliste. In zes zinnen kwam vijf keer het woord 'omroepster' voor. De teneur: de combinatie blond haar en blauwe ogen, dat kon geen bekwame journaliste opleveren. Nog zo iets: hij vond het opmerkelijk dat Liesbeth Walckiers en ik tijdens het monteren van beelden van de Vietnamoorlog niet begonnen te huilen.

Voor elke stap die ik bij het journaal zette, moest ik bewijzen dat ik die waard was. Een bizarre periode. Daarvan heeft Julien Peeters me dus verlost door me voor Panorama te laten werken. Hij zag in dat ik ook nog wat anders kon dan alleen maar mooi zitten wezen en goed presenteren. Terloops: dat presenteren heb ik nooit echt graag gedaan. Ik was altijd doordzenuwachtig, vond het akelig. Ik ben geen studiomens."

"Elke avond wilde ik als eindredacteur een journaal brengen dat aan hoge kwaliteitsnormen voldeed, maar daarvoor was er niet altijd voldoende mankracht. Onder invloed van realisator Fred Brossé werd de beeldtaal steeds belangrijker. Johan Depoortere, William Van Laeken, Walter Zinzen, ik... we waren allemaal voorstander van het exploreren van die beeldtaal. Maar door onze Wetstraatjongens werden we om die reden smalend 'de beeldfetisjisten' genoemd. Terwijl zo wel de human interest ingang heeft kunnen vinden. In plaats van een politieke beslissing sec te melden, illustreerden we het effect van

zo'n beslissing op het persoonlijke leven van de mensen. De berichtgeving werd er emotioneler door."

"Niet alleen Liesbeth Walckiers werd als een gauchiste beschouwd. Wij bijna allemaal, eigenlijk. Na de revolutie in Portugal had ik het in een reportage onder meer over de rol van de Kerk. Er was namelijk een katholieke kardinaal die zich daar nogal had laten gelden. Na het zien van mijn reportage was Paul Vandebussche – de Tony Mary van toen – in alle staten. Hij kan zich trouwens vandaag nog altijd erg opwinden over onze generatie. En dat zal tot zijn laatste adem wellicht niet veranderen.

Ik had wel degelijk een partijkaart, hoor. Ik ben socialist geworden tijdens mijn universitaire studies. Naar de geest was ik dat zelfs al veel vroeger. Als kind bekommerde ik me om de katten en de honden in de goot, die ik dan meenam naar mijn moeder. Socialist zijn, dat is voor mij: een solidair mededogen met de anderen hebben. Maar aan actieve partijpolitiek heb ik me nooit willen begeven. Toen ik kandidaat was voor de functie van nethoofd van Radio Vlaanderen Internationaal, belde men me van socialistische kant op: 'We willen je wel steunen in de raad van bestuur, maar zeg eens: wat heb jij voor ons gedaan?' Mijn antwoord luidde: 'Ik ben journalist gebleven. Volstaat dat niet? Daar is véél energie in gekropen.'

Toen volgde er een lange stilte."

"Ik heb verschrikkelijk hard gewerkt aan ál mijn programma's. Er stak altijd

'Hopelijk gaat de politiek de slagvaardigheid van de VRT niet beknotten.' (Foto Maitrise)

een stuk van mijn eigen ziel in. Eén van mijn meest pakkende ontmoetingen dateert van 1976: meneer Vos, een Nederlandse jood die als Auschwitz-overlevende die in Antwerpen woonde. In het kamp was hij zijn vrouw en drie kinderen kwijtgeraakt. Dat verhaal had hij nog nooit in het openbaar verteld. Het heeft me acht dagen gekost om naar hem te luisteren, en daarna nog eens zes weken om hem op de been te houden. Dat was dan de nazorg die de kijker niet zag. Het ruwe materiaal voor die Panorama-reportage bestond uit ongeveer 25 filmdozen. Later heeft Maurice De Wilde diezelfde meneer Vos op spectaculaire wijze meegesleurd naar Auschwitz. De man is er in tranen uitgebarsten en De Wilde heeft dat bewuste fragment in het journaal getoond. Toen ik mijn collega in de gang tegen het lijf liep, heb ik hem op afgemeten toon gezegd dat ik hem een van de komende dagen zou vermoorden."

"In het begin werden me op de redactie typische vrouwenonderwerpen opgedrongen. Maar daar verzette ik me tegen. Ik heb wél bewust de eerste Vrouwendag voor het journaal verslagen. En nadien... Kijk, je kunt me nog het best beschouwen als een poot van het feminisme die pas later is erkend. Want de feministen hebben met vertraging ingezien dat ze zich jarenlang te eng hadden opgesteld. Ze richtten hun aandacht te weinig op vrouwen die al een topjob hadden. En die moesten daar blijven, dat was belangrijk. Had ik het opgegeven, dan zouden mijn dochters daar de nadelige gevolgen van hebben ondervonden. 't Is jammer dat ik het moet zeggen, maar vanuit feministische hoek kreeg ik meer verwijten dan iets anders. Omdat ik me zogenaamd niet hard genoeg profileerde. En mijn kritische toon tegenover het feminisme viel natuurlijk evenmin in goede aarde. Ik heb me vaak alleen gevoeld."

"In 1978 kreeg ik op de televisienieuwsdienst eindelijk het gezelschap van een andere vrouw: Martine Tanghe. Ik probeerde me een beetje over haar te ontfermen. Ik was ouder en had het allemaal al aan den lijve ervaren. Achteraf heb ik vaak gedacht dat ik nóg meer aandacht aan haar had moeten besteden.

Martine maakte meteen een sterke indruk op me. Tijdens haar stageperiode brak er op een zondag brand uit in het omroepgebouw. Ik was de eindredacteur van dienst. Behalve Martine en ik werkte die dag alleen nog een mannelijke stagiair. Hij liep, door paniek overvallen, rond als een kip zonder kop. Maar Martine deed de hele tijd geconcentreerd voort, om toch maar 's avonds dat journaal op het scherm te krijgen. De kijker zal er niks van gemerkt hebben. Vanaf die dag wist ik: we hebben hier een hele goeie vast."

"Op een gegeven ogenblik kreeg Martine de kans om de Europese verkiezingen te presenteren. Dat deed ze schitterend. Maar toen de nationale verkiezingen eraan kwamen, moest ze wel haar mondje houden. Dat kwam namelijk de mannen van de binnenlandredactie toe.

Martine en ik konden goed met elkaar opschieten, hoewel we allebei de reputatie hadden niet de meest makkelijke mensen te zijn. Toen ze met haar man Jos terugkeerde van een maandenlange zeilreis, vond ik het als eindredacteur vanzelfsprekend dat ik het koppel in Blankenberge opwachtte. Daar was die dag niemand anders van de redactie te zien.

Mijn ervaring is: een mens krijgt het minst steun op het moment dat hij die het best kan gebruiken. Dat heb ik, als nethoofd van Radio Vlaanderen, ondervonden in de tijd dat Bert De Graeve de grote baas van de VRT was. In mijn verzet kon ik toen gelukkig rekenen op Jos Bouveroux van de radionieuwsdienst. De administratieve rompslomp nam met de dag toe. Om maar iets te noemen: de prikklok voor journalisten. Met torenhoge recups als gevolg. Want welke journalist klopt géén overuren?

Psychologisch heeft De Graeve wel zijn slag thuis gehaald: binnen het jaar had hij de hele VRT op zijn knieën. Iedereen bibberde voor hem. En ondertussen werden meerdere nog valabele mensen gewoon de laan uitgestuurd. Als honden. Alsof ze nooit iets hadden gepresteerd dat echt van tel was geweest."

"Waarvoor zou ik hebben gekozen, mocht ik geen journaliste zijn geworden? Wellicht iets met geschiedenis, wat inmiddels mijn grote hobby is. Alleen heb ik me nooit geroepen gevoeld om les te geven. Bij mij draait het in de eerste plaats om het weten. Verbanden kunnen leggen, de perceptie van de dingen, zien hoe de stommiteiten in de politiek zich opstapelen... Er verandert niks, hé. De taal van mijn kleindochters verandert, maar in de politiek verandert er niks. Ondanks de felle branden die er woeden."

"Ik heb de komst van VTM meegemaakt. Toch stel ik vast dat de fundamenteën van de VRT nog altijd dezelfde zijn. Binnenshuis heb ik vaak kritiek geuit, maar ik ben blij dat ik de openbare omroep steeds slagvaardiger heb zien worden. Ik hoop nu maar dat de politiek die slagvaardigheid niet gaat beknotten.

Toen Stef Wauters de overstap naar VTM maakte, omschreef ik dat in een krant als 'een regelrechte smeelapperij'. Mijn opmerking sloeg niet op de persoon Stef Wauters. Ik wilde alleen maar duidelijk maken: stop toch met dat schijnheilig preken over een pax media! VRT en VTM zijn elkaars concurrenten, daar kun je niet omheen. Speel daarover liever open kaart, in plaats van te doen alsof er van een liefdesverhouding sprake kan zijn."

"Ik weet één ding: als morgen het Vlaams Belang mijn gemeente of land overneemt, woon ik overmorgen in Canada. Dat vloeit voort uit mijn jeugd. Ik kom uit een zwarte familie: de jongste broer van mijn moeder was bij de Vlaamse Wacht. Ook mijn vader had ultrarechtse ideeën, weliswaar vanuit romantische overwegingen. Gelukkig stond naast hem een uiterst verstandige vrouw, mijn moeder, die al zijn verkeerde lidmaatschappen heeft verscheurd. Tijdens de oorlog had mijn vader bijvoorbeeld vaak trots aan zijn vrienden laten zien hoe snel ik de Duitse radioposten kon vinden. Dat heeft toch allemaal zijn sporen bij me nagelaten. Ik heb nog altijd het gevoel dat ik iets goed te maken heb.

Vrienden van me hebben gewoond in de streek van Orange, waar het Front National al jaren aan de macht is. Als je met zulke mensen praat, begrijp je pas echt de draagwijdte van zo'n overheersing. De bibliotheek in Orange is uitgezuiverd, hé. Dat soort toestanden. Daar kun je niet genoeg voor op je hoede zijn, vind ik. En dat heeft niets te maken met links zijn, maar alles met gezond verstand."

Meet some of the best reporters in the world Learn the latest tricks of the trade Hear top specialists on Computer Assisted Reporting (CAR) Learn how to use your pc for searching the Internet, news tracking, mapping, social network analysis and data crunching Visit workshops on covering secret services, European Union, health, terrorism, multinationals, taxes, corruption, tsunamis, privacy, fraud and much more Team up with colleagues from other countries for investigating border crossing issues And return home with ideas and skills that put your medium at the forefront of modern journalism through

WORLD-CLASS REPORTING

www.vvoj.org

Global Investigative Journalism Conference 2005

Amsterdam

September 29 - October 2

WORLD-CLASS REPORTING

Register now! Please visit www.vvoj.org and receive the Early-Bird registration rates. Registration is open to all journalists and editors, journalism teachers and professional journalism organizations. **Register online at www.vvoj.org**

Conference Location: Theatre and Conference Center Meervaart, Amsterdam (The Netherlands)

The Third Global Investigative Journalism Conference 2005 is organized by the Dutch-Flemish association of investigative journalists, WVOJ.

The Global Investigative Journalism Conference 2005 is sponsored by: **Premium sponsor:** Stichting Democratie en Media / **Main sponsors:** Hogeschool van Utrecht - Nederlandse Vereniging van Journalisten - NOS RTV - NRC Handelsblad - Open Society Institute - Wegener / **Sponsors:** Commissie Onderwijsfonds Publiekstijdschriften - Dagblad van het Noorden - European Journalism Centre - Fontys Hogeschool - Haagsche Courant - Hogeschool Windesheim - HP/De Tijd - Masteropleiding Journalistiek VU/Windesheim - Utrechts Nieuwsblad / The conference is also sponsored by: Fonds Pascal Decroos - RTL Nieuws

De deadline voorbij

SPRUITJES MET MAZELEN

Een column van Mark Vlaeminck

Hoe minder nieuws, hoe leuker het nieuws.

Ik hou van de zomervakantie. Omdat kranten en tv-journaals dan op hun best zijn. Want hoe minder er in de wereld gebeurt, hoe gezelliger en knusser onze media worden. Ze zijn, op het randje af, vertederend en ontroerend.

Neem nu de maand juli. In de regel gebeurt er dan helemaal niets in Vlaanderen, in België en in de wereld. Strikt genomen zou een krant zich dan kunnen beperken tot de publicatie van een vrolijk weerbericht en het tv-journaal zou niet langer moeten duren dan een paar seconden. "Goede avond dames en heren, thans volgt het nieuws. Er is vandaag geen nieuws. Bedankt voor uw aandacht en tot onze volgende nieuwsuitzending." Zo zou het kunnen zijn.

Maar zo is het niet. Om de een of andere reden (CIM-cijfers? kijkcijfers?)

blijven de media maar voortdoen alsof er echt iets gebeurt. Af en toe is er natuurlijk wel eens wat aan de hand. Roeselare dat bijna onder water staat of een hoop doden in een Londense metro. Maar in de vakantiemaanden zijn dat de uitzonderingen. 'Accidents de parcours' die we liever niet meemaken en waarna we graag zo gauw mogelijk overgaan tot het klassieke zomernieuws. Dat er veel volk is op de Gentse Feesten, dat de horeca aan de Kust tevreden is, dat Armstrong toch rap kan fietsen en dat we niet mogen klagen voor de tijd van het jaar.

Nooit heb ik zo lang plezier aan mijn krant als in de nieuwsarme zomermaanden. Want in de vakantie word ik elke ochtend verwend met twee pagina's puzzels, kruiswoord- en andere raadsels. Als de opgave van het cryptogram weer eens van een zeer hoge moeilijkheidsgraad is, is mijn vakantiedag te kort om dat denkspelletje op te lossen. En dan is het wachten op de volgende ochtend voor de oplossing. Een geldige reden om vroeg op te staan.

Eenmaal augustus voorbij is er in mijn krant helaas geen plaats meer voor die overdosis denksport. Dan moeten dagbladen weer hoogstnodig hun kolommen openstellen voor de splitsing van B-H-V of voor de eindeloopbaanpro-

(Foto Nick Hannes)

blematiek.

Helemaal schattig op nieuwsarme dagen worden de tv-journaals. Geen nieuws is goed nieuws, heeft mijn moeder mij geleerd en de pastoor van Sint-Maria-Aalter heeft die oude volkswijsheid zelfs ooit op de kansel getransformeerd tot de duidelijke mededeling: "Omdat het vandaag geen weer is, is het ook geen processie."

Maar weer of geen weer, in de nieuwsarme dagen doen de tv-journaals echt hun best om ons toch al zo vrolijk bestaan nog plezier te maken.

Daar kan geen buis van de waterleiding springen in Erpe-Mere waardoor een tiental gezinnen een paar uur zonder water zitten, of daar strijkt een cameraploeg neer in dat dorp om ons in het journaal als voornaamste item een keukenkraantje te tonen waar niets uitkomt. Helemaal niets.

Geen druppel. Waarna er

wordt ingezoomd op een vooruitziende vrouw die permanent vier plasticflessen water in reserve houdt voor het geval er eens een ramp van deze omvang zou gebeuren in het land van Aalst.

De dag dat er een extra-journaal komt, met live-beelden en een straalverbinding vanuit de keuken van tante Yvonne naar aanleiding van het jammerlijk mislukken van haar aardbeienconfituur, die dag is dichterbij dan velen denken.

En eigenlijk is dat maar goed ook, want nieuws moet dicht bij de mensen staan en het moeten toch niet altijd de prijzen van de ruwe olie zijn. Aangebrande aardbeienconfituur is trouwens niet te vreten en dan zwijgen we nog over de kosten.

Zelfs de meest prozaïsche nieuwslezers worden poëtisch in de vakantie. En zo valt te verklaren hoe het komt dat een serieuze journalist zonder verpinken bij een onderwerp als immuniteit voor kinderziekten voor de camera kan verkondigen dat er een toename is van spuitjes met mazelen.

Ik weet wel - Van Dale, dertiende uitgave, pagina 3184 - dat spuitjes niet alleen lekkere groene wintergroente zijn maar ook synoniem voor kleine kinderen, maar spuitjes met mazelen... ik heb ze nog altijd liever met kleine stukjes spek.

Onder embargo

Bij de **VMMa (VTM & Co.)** is de CAO over flexibele arbeidsregimes verlengd met twee jaar. Voor de journalisten van de nieuwswdienst is het regime van de 4-dagen werkweek bevestigd; nieuw is dat nu ook de journalisten van de sportredactie eronder vallen.

Alleen de journalisten van 'dossierprogramma's' moeten hun wekelijkse 38 uren nog over vijf dagen presteren.

Voor wanneer de **4-dagen werkweek** ook voor alle andere omroepen dagbladjournalisten? Tenslotte is dat het enige regime dat aansluit op de onmenselijke uren die in de sector worden geklopt.

De VMMa-CAO bevestigt verder in grote lijnen het bestaande systeem van recupverlof en toeslagen voor overwerk.

Het is allemaal niet meer besteed aan VTM-voetbalpresentator **Bart Raes**. Hij stapt, samen met het uitzendcontract voor het nationale voetbal, over naar Woestijnvis en dus VRT.

En nog schoon nieuw volk voor de VRT-sportredactie: **Catherine Van Eylen** – bekend van Radio 1 en Histories op tv – gaat voortaan het sportnieuws presenteren in het Journaal op Eén. Catherine Van Eylen is ook mevrouw Wouter Vandenhoute, van Woestijnvis.

Phara de Aguirre van Ter Zake op VRT stapt niét over naar Woestijnvis. Heeft de VRT-directie zelf gemeld.

En ook **Kris Hofflack**, de chef-duiding zelf bij Canvas, blijft voorlopig op post. Kris zou weggeweest zijn zo hoogleraar kerkelijk recht Rik Torfs tot rector van de KU Leuven verkozen was geweest.

Dat zit zo. Kris en Rik zijn goede vrienden. En met Rik als rector zou Kris meer dan allicht communicatieverantwoordelijke van de KU Leuven geworden zijn.

Bij **De Tijd** zijn er intussen handtekeningen gezet onder een redactiestatuut. De directie waarborgt aldus tegenover de redactie de eigenheid, waarden en kwaliteit van de krant. Ook binnen de nieuwe biotoop die De Persgroep is.

TV2Weken stopt ermee. Het tweewekelijkse tv-blad werd op 18 maart 2004 door Magnet Magazines gelanceerd. Aan de verkoop lag het niet onmiddellijk: dankzij de prijs van 1 euro gingen gemiddeld 50.000 exemplaren over de toonbank. De directie geeft nu toe dat ze 2 euro had moeten vragen om rendabel te zijn.

De stopzetting is slecht nieuws voor de vijf redactieleden, onder wie hoofdredacteur Jules Hanot. Uitgever **Koen Clement** gaat na of ze binnen Magnet aan de slag kunnen blijven.

De nieuwe Knack-hoofdredacteur **Karl Van den Broeck**, ex-De Morgen, heeft het zo te zien nog een beetje moeilijk met de wekelijkse frequentie van zijn nieuwe blad. "Aimé Van Hecke gaf gisteren een persconferentie", schrijft Karl in Knack van begin juli.

"Gisteren"? In een weekblad?

Het maandblad **HR Square**, dat arbeidsrelaties en personeelsbeleid behandelt, zoekt een paar freelance journalisten. Alle info op www.hrsquare.be; schrijven naar hoofdredacteur denis.bouwen@hrsquare.be.

Voor meer **vacatures** in de journalistieke sfeer: zie www.journalist.be, de website van de VVJ.

De Internationale Federatie van Journalisten (IFJ), waar de AVBB/VVJ deel van uitmaakt, heeft zijn felste protest laten horen tegen de veroordeling tot 120 dagen cel van de Amerikaanse journaliste **Judith Miller**. De 57-jarige New York Times-reporter weigert justitie te zeggen wie haar de identiteit onthulde van Valerie Plame, een CIA-agente. Miller deed weliswaar niets met die informatie, maar voor de

Amerikaanse justitie vormt het lek sowieso een ernstig misdrijf.

Als bron wordt vooral **Karl Rove** geïdentificeerd, een vertrouweling van president Bush. Met het lekken van de hoedanigheid van geheimagent Plame zou de VS-regering haar man, een notoir tegenstander van de Irak-oorlog hebben willen treffen.

Nee, dan liever België, waar een wet sinds 7 mei jl. het journalistieke bronnengeheim deftig beschermt.

Toch was het even schrikken begin juli, toen een journalist van de Sud-Presse-kranten **huiszoeking** kreeg. Hij had een interne gedragscode van de gevangenis van Lantin over de behandeling van gedetineerden gepubliceerd.

De Luikse procureur-generaal **Cédric Visart de Bocarmé** erkende onmiddellijk de onwettigheid van de huiszoeking bij de journalist, en liet de onderzoeksmaatregel nietig verklaren.

Als excuus roept Justitie in dat de publicatie in de krant en de beslissing tot huiszoeking dateerden van voor de verschijning van de wet in het Belgisch Staatsblad. Informeel wordt daaraan toegevoegd dat de betrokken onderzoeksrechter een jonge magistate is die een collega diende te vervangen...

Ondertussen heeft Justitieminister Onkelinx (PS) in de Kamer bevestigd dat makers van **reality-tv** systematisch de toelating tot uitzending moeten krijgen van slachtoffers of verdachten die ze filmen. Onkelinx dreigt met boeten tot 550.000 euro.

Kort geleden is in Brugge nog een snelheidsduivel vrijgesproken omdat in het politievoertuig van de verbalisanten ook een camera van het VTM-programma **De Zwarte Voet** op de achterbank zat.

MR-senatrice **Christine Defraigne** zit zo te zien op dezelfde lijn. Ze diende zopas een wetsvoorstel in tot bescherming van het recht op afbeelding. De tekst verbiedt de nieuwsmedia kortweg om nog beelden vrij te geven van verdachten, beklagden en zelfs veroordeelden. Alleen voor terroristen die definitief veroordeeld zijn zou niet op de expliciete toelating moeten worden gewacht...

Het gaat om een oud idee, waartegen de AVBB/VVJ steeds ferm voorbehoud heeft geformuleerd. Voor de AVBB/VVJ moet uiterst voorzichtig omgesprongen worden met de verhouding tussen privacyregels en journalistiek. Dat doet het wetsvoorstel-Defraigne allerminst.

26 journalisten en persmedewerkers zijn gestart in het Belgisch Kampioenschap **Afstandslopen voor de Pers** op 25 juni in Tervuren. Winnaar was Geert Palmaerts van TV Limburg, hij legde de 12,5 kilometer af in een goede drie kwartier. Bart Hellemond van Sporza/VRT eindigde tweede, het brons was voor Stijn Decock van De Tijd.

Het kampioenschap werd gelopen in een verzengende hitte, en het zal VRT-radiojournalisten Koen Wauters en Steven Dierckx dan ook niet aangewreven worden dat ze pas afklokten op respectievelijk 1u18' en 1u21'.

De Belgische Beroepsbond van Sportjournalisten (BBS) heeft landskampioen **Club Brugge** uitgeroepen tot persvriendelijkste voetbalclub van het land. Buur Cercle is tweede, RC Genk en Anderlecht staan pas zevende en achtste in het rijtje.

Sportjournalisten van kranten en omroepen vergeleken het communicatiebeleid, de perstribune, perszaal en persparking van de verschillende eersteklasseclubs met elkaar.

En ja, ook **De Journalist** geeft er nu even de brui aan. Het volgende nummer is voor 20 september. Suggesties, voorstellen en bijdragen zijn meer dan ooit welkom op info@journalist.be.

Accuraat berichten over etnisch-culturele minderheden vraagt van redacties bijkomende inspanningen. Redacties moeten op zoek naar mondige experts en representatieve woordvoerders over en van etnisch-culturele gemeenschappen. Journalisten hebben nood aan informanten en *knowhow*.

Ondanks geleverde inspanningen, is de kritiek op de berichtgeving over minderheden sterk toegenomen. Media bieden geen afspiegeling van de diverse samenstelling van de bevolking. Niet in hun aanbod en niet op de werkvloer. Herhaling van eenzijdig negatieve berichtgeving beweegt de publieke opinie tot een afwijzing van minderheden en zadelt gemeenschappen op met een imago probleem.

Het Forum van Etnisch-Culturele Minderheden pleit voor meer en betere diversiteit in de media. Om media en minderheden dichter bij elkaar te brengen, ontwikkelde het TrefMedia, Trefpunt voor Media in Diversiteit. Naast het opzetten van netwerken, bundelt en verspreidt het Trefpunt informatie over diversiteit in de media door middel van een nieuwsbrief, debatten en lezingen. Een gelijknamige webstek is in ontwikkeling.

Journalisten kunnen bij TrefMedia terecht voor contactpersonen van etnisch-culturele minderheden, experts, *research* en achtergrondinformatie over diversiteit in de media, *good practices* uit binnen – en buitenland, actuele evoluties.

Het Minderhedenforum stimuleert verder etnisch-culturele minderheden tot meer en betere contacten met journalisten door het geven van vormingen rond mediavaardigheden.

Contact:
Katleen De Ridder
Minderhedenforum
contact@trefmedia.be
www.trefmedia.be
02-204.07.86